

ตำหรับ โรงเรือน มหาศ เด็ก

นาม พระที่นั่ง
นามประทีป แต่ บัณฑิต

พิมพ์ครั้งที่ ๓๐๐๐ ฉบับ

ราคา ๓๒ บาท

โรงพิมพ์ อักขรนิทัศน์

คำนำ

นาม พระ ที่ นัง นาม ประตุ แด บัอม ที่ พิมพ ฐน ครั้ง นี้
เปน ของ ที่ กรรมการ โรงเรียน ได้ ให้ หักลง จันทรามา คัย รวบ
รวมไว้ แต่ ก่อน ข้าพเจ้า ได้ มา ตรวจ กับ พระเทพคุณานุศิษย์
แต่ ให้ นาย อ่อน ทำ อักษรา นุกรมไว้ ข้าง ท้าย ด้วย

ใน การ ที่ รวบ รวมนาม เหล่า นี้ พระเจ้า น้อย ยาเขอ
กรมชุน สมนตอมรพันธ์ ได้ ทรง ช่วย แนะนำ แก่ ใจ คัง แต่
แรก มา จน เวลา จะ พิมพ ฐน ครั้ง นี้

การ รวบ รวมนาม ของ เช่น นี้ คง มี ที่ หดง ด้ม หรือ
พลาด พลง เพราะ เบน ครั้ง แรก จะ ได้ แก่ ใจ ให้ คัง ขึ้น
เมื่อ พิมพ ฐน ครั้ง ต่อ ๆ ไป

วันที่ ๑ มกราคม รตน เกสนทร ศก ๑๒๒
เจ้า หม่น ศรี

66 ร. ๘

๓ ๓ ๕

๓๐๑๗/๕, ๑๒๒

นามพระที่นั่ง แต่ที่ต่าง ๆ
ใน พระบรมมหาราชวัง

- (๑) พระที่นั่ง “ไชยชุมพล” เป็นพระที่นั่งองค์เล็ก ตั้ง
อยู่บนกำแพงพระบรมมหา
ราชวัง ด้านตะวันออก ตรง
ศาลา ยุทธนาธิการ.
- (๒) พระที่นั่ง “ภูวดลทัศไนย” เป็นหอ นาฬิกาเก่า
ตั้ง
ตมาคม ในกำแพงพระ
บรมมหาราชวังด้านตะวัน
ออก แต่บัดนี้โปรด
เกล้าฯ ให้รื้อเสียแล้ว.
- (๓) พระที่นั่ง “สุทโธสวรรย์ หรือ สุทโธสวรรยปราสาท”
เป็นพระที่นั่งองค์ใหญ่ ตั้ง

อยู่บนกำแพง พระบรม
มหาราชวัง ด้านตะวันออก
ออกแถวถนนสนามไชย
เป็นที่สำหรับเสด็จออก
ประทับทอดพระเนตรพระ
ราชพิธี อันมีกระบวนแห่
ต่าง ๆ

(๕) พระที่นั่ง "อนันตสมาคม" เป็นพระที่นั่งองค์ใหญ่ ตั้ง
อยู่ในกำแพงพระบรมมหา
ราชวัง หลังพระที่นั่ง
สุทไธสวรรย์ มีสะพาน
ทอดคืบต่อเดินได้ถึงกัน

(๕) พระที่นั่ง "บรมพิมาน" ๓

(๖) พระที่นั่ง "นงคราญสโมสร" ๓

(๗) พระที่นั่ง "จันทาทิพยโยธา" ๓

(๘) พระที่นั่ง "ภาณุมาศจตุร" ๓ ทั้ง ๔ องค์นี้ ตั้งคืบ
ต่ออยู่ด้านหลังพระที่นั่ง
อนันตสมาคม บัดนี้ได้

หรือเสียสิ้นแล้ว แต่พระ
ที่นั่ง “ภาณุมาศจำรูญ”
ยกมาพระราชทานเป็นนาม
องค์ที่สร้างขึ้นใหม่ ณ ที่
โรงแสงเก่า ช้าง ถนน
ออก วัดพระศรีรัตนศาสดา
ราม.

(๖) “หอแก้ว”

เป็นที่ไว้เทวรูป เหมือน
อย่างศาลพระภูมิ แต่เป็น
ที่โหรมาทำการ อยู่ที่
โรงแสงเก่า ช้าง พ

(๗) พระที่นั่ง “มุตมณเฑียร”

ตั้งอยู่ตรงประตูแดงราช
กิจด้านข้างขวา แต่
บัดนี้โปรดเกล้าฯ ให้รื้อ
ไปสร้างไว้ ณ วัดเขมา
ภิรตาราม.

- (๑๑) “หอ—เสถียร จรรยปรีดา” เป็น หอ เด็ก ๒ ชั้น ตั้งอยู่
ด้านข้างเหนือ หรือข้างซ้าย
แห่งพระที่นั่งอนันตสมาคม.
- (๑๒) “หอ—ราชฤทธิ รุ่งโรจน์” ตั้ง อยู่ ใน หมู่ พระ ที่ นั้
งอนันตสมาคม แต่ บัด นี้
โปรด เถลา ๑ ให้ รื้อ
เสีย แล้ว .
- (๑๓) พระที่นั่ง “โรชนดิณฑล” เป็น พระที่นั่ง องค์ เด็ก ตั้ง
อยู่ใน หมู่ พระ ที่ นั้
งอนันต สมาคม โปรด เถลา ๑
ให้ รื้อ เสีย แล้ว .
- “พิพิธภัณฑ” ตั้ง อยู่ ใน หมู่ พระ ที่
นั้ งอนันต สมาคม แต่
โปรด เถลา ๑ ให้ รื้อ
ที่ นั้ สร้าง เป็น พระ ที่
นั้ ศิวา โดย มหา ปราสาท
- (๑๕) พระที่นั่ง “ศิวาโดย มหาปราสาท” ตั้ง อยู่ ด้าน ข้าง ขวา
หรือ ด้าน ใต้ พระ ที่ นั้

- อินท ต่มาคม เป็นที่
 ประคิษฐาน พระบรมรูป
 ทั้ง ๕ รัชกาล และเป็นที่
 ถวายบังคมเสมอทุก ๆ ปี.
- (๓๖) “พระพุทธรณีเวศ” อยู่ต่อ พระที่นั่งพุทธรมณ
 เที่ยร เป็นมุขข้างเหนือ.
- (๓๗) พระที่นั่ง “พุทธรมณเฑียร” อยู่ติด ต่อ กับ พระพุท
 ธรณสถาน.
- (๓๘) หอ “พระสีหิงค” อยู่ต่อ พระที่นั่งพุทธรมณ
 เฑียร เป็นมุขข้างใต้.
- (๓๙) “พระพุทธรณสถาน” เป็นพระอุโบสถ ประดิ
 ษฐาน พระพุทธรูปพระรัตน
 ธิงอยู่ ทรงพระนามว่า พระ
 พุทธรมณเฑียร.
 พระที่นั่งพุทธรมณเฑียร
 และมุขสองด้านนี้ โปรด
 เกล้า ๆ ให้ไว้แล้ว.
- (๔๐) พระที่นั่ง “มหิศวรปราสาท” ตั้งอยู่ หลัง พระพุท
 ธรณเฑียร.

(๒๑) “พระที่นั่ง ทรง ผนอช”

ตั้ง อยู่ ด้าน เหนือ พระพุทธ
รัตนสถาน เป็น ที่ประทับ
เมื่อ ทรง พระ ผนอช แต่
บัดนี้ โปรดเกล้าฯ ให้ รื้อ
ไป สร้างไว้ ที่ วัด เบ็ญจมา
บพิตร อัน เป็น ที่ บริเวณ
กุฎิ พระ ธรรม วิโรดม อยู่
เดิมนี่.

(๒๒) พระที่นั่ง “จักรพรรดิพิฆาน” เดิม เป็น นาม พระที่นั่ง

หมู่ใหญ่ ตั้ง แต่ พระที่นั่ง
อมรินทร์ วิจิตรชัย แต่ ต่อ
เข้าไป บัดนี้ คง เรียก แต่
พระที่นั่ง สูง ๓ องค์ ติดต่อกัน
ตั้ง อยู่ ด้าน ซ้ายหลัง
พระที่นั่ง ไผ่สาด ทักษิณ
ด้าน เหนือ มี ท้อง พระ โรง
นำ ต่อ กับ พระที่นั่ง ไผ่สาด
ทักษิณ ด้านใต้ มี ท้อง
พระโรง หลัง.

(๒๓) พระที่นั่ง “ไพศาล ทักษิณ” เปนพระที่นั่งองค์ ใหญ่ หตั้ง
ยาว ตั้งอยู่ ด้าน ซ้าย ของ
พระที่นั่ง จักรกรี มหา ปรา
สาท แต่ติด ต่ออยู่ ด้าน หตั้ง
พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย.

(๒๔) พระที่นั่ง “อมรินทรวินิจฉัย” เปนพระที่นั่งองค์
ใหญ่ อัน เปน ที่ เสด็จ
ออก บัง เญย พระราชสกล
การ พระราชพิธี ตั้ง
อยู่ ด้าน ซ้าย ของ พระที่นั่ง
จักรกรี มหา ปราสาท.

(๒๕) พระที่นั่ง “บุษบก มาดา” เปนบุษบก อยู่ ใน พระที่
นั่ง อมรินทรวินิจฉัย หน้า
พระทวาร ออกจาก พระที่
นั่งไพศาล ทักษิณ.

(๒๖) พระที่นั่ง "ราชเทวี" เป็นพระที่นั่งแก่งตั้งอยู่ด้านข้างขวาพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย.

(๒๗) พระที่นั่ง "ตมามจันทร์" เป็นพระที่นั่งโถงเตี้ยตั้งอยู่ด้านข้างซ้ายพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย.

(๒๘) พระที่นั่ง "ตติยารมย์" ตั้งอยู่บนกำแพงด้านข้างซ้ายพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย.

(๒๙) พระที่นั่ง "ตติยารมย์" เดิมตั้งอยู่ข้างประตูสนามราชกิจที่เดิมพระที่นั่งจักรพรรดิพิมานปราสาทเดี่ยวนี้โปรดเกล้าฯ ให้รื้อไปสร้างที่วัดราชบพิธน่านมาแล้ว.

(๓๐) “หอสำคราคม” ตั้ง อยู่ด้าน ข้าง ทิศ ยี่สาม
แห่ง พระ ที่ นั้ง สมรินทร์
ฉิมฉิม.

(๓๑) “หอพระสุราโดยพิมาน” (หรือ ที่ เรียก ว่า “หอพระ
เจ้า”) ตั้ง อยู่ด้าน ข้าง
ขวา พระ ที่ นั้ง ไผ่ ศาด
ทักษิณ ด้าน ตะวัน ตก.

(๓๒) “หอพระธาตุมณฑลเขี้ยว” (หรือ ที่ เรียก ว่า “หอพระ
บรมอัฐิ”) ตั้ง อยู่ด้าน ข้าง
ซ้าย พระ ที่ นั้ง ไผ่ ศาด ทักษิณ
หรือวันประสูติ
บน ที่ ถวาย บังคม ใน
ฉนวน หน้า พระ พิ พัดมณี
ศักดิ์ยา.

(๓๓) พระ ที่ นั้ง “พิมาน รัตยา” ตั้ง ติด ต่อ อยู่ด้าน หลัง พระ
ที่นั่ง ศุภิศ มหาว ปราสาท มี
“พระปรก” ตั้ง อยู่ด้าน
ซ้ายและขวา แห่ง พระที่นั่ง

องค์นี้ด้วย แต่พระ
 ปรักข้างขวาหนีได้ รือ
 เดี่ยวแล้ว.

(๓๔) พระที่นั่ง “ดุสิต มหา ปราสาท” เป็น พระ ที่นั่ง องค์
 ใหญ่ ตั้ง อยู่ใน กำแพง
 แก้ว ด้าน ข้าง ซ้าย พระ ที่
 นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท.

(๓๕) พระที่นั่ง “ราชกรีณยสภา” ตั้ง อยู่ หลัง พระ ที่นั่ง
 ดุสิตมหาปราสาท ด้านข้าง
 ขวาเป็นที่ ประชุมเสนาบดี.

พระที่นั่ง “อาภรณ์พิมล มหา ปราสาท” เป็น พระที่นั่ง
 องค์ เด็ก ตั้ง อยู่ บน กำ
 พัง แก้ว ด้าน ข้าง ขวา
 พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท.

(๓๖) “หอเวทวิทยาาคม” เป็น หอพราหมณ์ ตั้งอยู่
 ริม โรง เรือนราชกุมารหรือ
 เยื้อง หน้า โรงกระสุนเก่า
 ด้าน เหนือ.

(๓๗) “หอธรรมสังเวช” ตั้ง อยู่ ริม ประตู พรหม ศรี

- ๓๓
- (๓๗) “หอนิเวศพิทยา” สวดสัทธิ หรือ ด้านข้างซ้าย
พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท.
เดิม เป็น หอราชพิธี ธรรม
อยู่ติด ค่อยกั้นกับ หอธรรม
ตั้งเวหา วิมประเทศศรีรัตนทร.
- (๔๐) “เก๋งราชานุราชอาสน์” ตั้ง อยู่ด้าน ทวันออก แห่ง
เก๋ง วรตภาภิรมย์.
- (๔๑) “เก๋งวรรณานารีเสด็จ” ตั้ง อยู่ด้านใต้ แห่ง เก๋ง
วรตภาภิรมย์.
- (๔๒) “เก๋งสมมติเทพยสถาน” ตั้ง อยู่ด้าน ทวันตก แห่ง
เก๋งวรตภาภิรมย์.
- (๔๓) “เก๋งตำราญมขมาตย” ตั้ง อยู่ด้าน เหนือ แห่ง
เก๋งวรตภาภิรมย์.
- (๔๔) “เก๋ง วรตภาภิรมย์” ตั้งอยู่ ตรงพระทวารเทเวศร์
รักษา และอยู่ ณ ท่ามกต่าง
+ เก๋ง ทัง ๔ . ที่กต่างนาม มา
แต่เดิมนั้น แต่เดิมเป็นที่
ทรง นกแก้ว เก๋ง ทัง ๕ นี้
บัดนี้ โปรดเกล้าฯ ให้

หรือ เลี้ย ลัน แด้ว.

- (๔๕) พระที่นั่ง “มุตสถาน บรมอาศน์” ตั้งอยู่ด้านตะวันออก
ข้างขวา แห่ง ท้อง พระโรง
กลาง พระที่นั่งจักรกริมหา
ปราสาท.
- (๔๖) พระที่นั่ง “สัมมติ เทวราชอุปบัติ” ตั้งอยู่ด้าน ตะวันตก
ข้างซ้าย แห่ง ท้อง พระโรง
กลาง พระที่นั่ง จักรกริมหา
ปราสาท.
- (๔๗) พระที่นั่ง “ดำรงสวัสดิ์ อนัญจนย์” ตั้งอยู่ด้าน ตะวัน
ตก ติดต่อกับ พระที่นั่ง
สัมมติ เทวราชอุปบัติ.
- (๔๘) พระที่นั่ง “นิพัทธพงษ์ ถาวร วิจิตร” ตั้งอยู่ด้าน
ตะวันออก ติดต่อกับ พระ
ที่นั่ง มุตสถาน บรม อาศน์.
- (๔๙) พระที่นั่ง “บรมราชสถิตย์ มโหฬาร” ตั้งอยู่ข้างทิศ
ใต้ ติดต่อกับ พระที่นั่ง
จักรกริมหา ปราสาท.

- (๕๐) พระที่นั่ง “อมรพิมานมณี” พระที่นั่ง องค์ กลาง ตั้ง
อยู่ด้านใต้ ติด ต่อ กับ พระ
ที่นั่ง บรมราชสถิตย์มโ
หาร.
- (๕๑) พระที่นั่ง “สุทธาสถูปารมย์” ตั้ง อยู่ด้าน ตะวันออก
หลัง พระที่นั่ง บรมราช
สถิตย์ มโหาร.
- (๕๒) พระที่นั่ง “บรมนาคมัสถุณี” ตั้ง อยู่ด้าน ตะวันตก หลัง
พระ ที่ นั่ง บรม ราช สถิตย์
มโหาร.
- (๕๓) พระที่นั่ง “ราชปรารภวิโรไทย” ตั้ง อยู่ด้าน ตะวันตก
ระหว่างพระที่นั่งดำรงสวัสดิ
อนัญวงษ์ แต่ พระ ที่ นั่ง
บรม ราช สถิตย์ มโหาร.
- (๕๔) พระที่นั่ง “เทพนัย นันทยากร” ตั้ง อยู่ด้านตะวันออก
ระ หว่าง พระ ที่ นั่ง นิพัช
พงษ์ ถาวร วิจิตร และ
พระ ที่ นั่ง บรมราช สถิตย์
มโหาร.

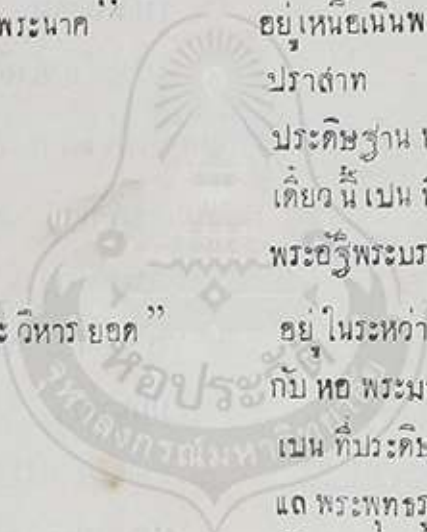
- (๕๕) พระที่นั่ง “จักรกรี มหาปราสาท” เป็น พระที่นั่ง
ใหญ่ ๓ องค์ ติดต่อกัน
แต่มีห้อง พระโอรส ถวาย ตั้ง
อยู่ด้านข้างเหนือ ตรงประ
ตู่ พิฆานไชย ศรี.
- (๕๖) “วัด_พระศรีรัตนศาสดาราม” ตั้ง อยู่ด้านเหนือ
แห่ง พระบรมมหา ราชวัง
ชั้นใน หรือ เหนือ พระ
ที่นั่ง ภาณุมาศจำรูญองค์
ที่สร้างใหม่.
- (๕๗) “หอพระคันธารราษฎร์” ตั้ง อยู่หน้าพระอุโบสถพระพุทธ
รัตนปฏิมากร เป็นที่ ประ
ดิษฐาน พระคันธารราษฎร์.
- (๕๘) “หอพระราชกามา นุสร” อยู่หลัง พระอุโบสถพระ
พุทธรัตน ปฏิมากร ด้าน
เหนือ.
- (๕๙) “หอ พระ ราชพงษา นุสร” อยู่หลัง พระ อุโบสถ พระ
พุทธรัตนปฏิมากรด้านใต้.

- (๖๐) “พระโพธิธาตุพิมาน” อยู่ระหว่าง กตาง หอ พระ
ราชกรมานุสร แด หอ
พระราชพงษานุสร (เป็น
รูปมณฑป ประดิษฐาน
ปรางค์ องค์ เด็กใน ที่นั้น)
- (๖๑) “พระพุทธรูปปรางค์ ปราสาท” เป็น ปราสาท ยอดปรางค์
องค์ใหญ่ ตั้งอยู่ บนเนิน
กำแพงแก้ว เหนือ พระ
อุโบสถ พระพุทธรักน
ปฏิมากร.
- (๖๒) “พระมณฑป” อยู่หลัง พระพุทธรูปปรางค์
ปราสาท ด้านตะวันตก.
- (๖๓) “พระศรีรัตนเจดีย์” เป็นเจดีย์องค์ใหญ่ อยู่
หลัง พระมณฑป. ด้าน
ตะวันตก.
- (๖๔) “พระนครวัดจำลอง” อยู่หลัง พระพุทธรูปปรางค์
ปราสาท เหนือพระมณฑป

(๖๕) "หอพระมณฑิยธรรม" อยู่เหนือพระพุทธรูปปาง
ปราสาท ริมบ่อน้ำ เป็น
ที่เก็บหนังสือพระไตร
ปิฎก.

(๖๖) "หอพระนาค" อยู่เหนือเนินพระพุทธรูปปาง
ปราสาท เดิมเป็นที่
ประดิษฐานพระนาค แต่
เดี๋ยวนี้เป็นที่ประดิษฐาน
พระอิฐพระบรมวงษานุวงศ์.

(๖๗) "พระวิหารยอด" อยู่ในระหว่างหอพระนาค
กับหอพระมณฑิยธรรม
เป็นที่ประดิษฐานพระนาค
แต่พระพุทธรูปอื่นอีกเป็น
อันมาก.

นามพระที่นั่งในพระนครแต่หัวเมือง

พระที่นั่งที่ท่าราชวรดิฐ มี ๔ องค์

- (๑) พระที่นั่ง "ชดงคนพิมาน" องค์เล็กหลังตู้ ริมหน้า
ตรงสะพานน้ำขึ้นมา.
- (๒) พระที่นั่ง "ทิพยสถานเทพยสถิตย์" องค์ใหญ่ มีฝา
รอบ ค่อพระที่นั่งชดงคน
พิมานเข้ามา.
- (๓) พระที่นั่ง "ราชกิจวินิจฉัย" เป็นพระที่นั่งโถง องค์
ใหญ่ ด้านข้างเหนือแห่ง
พระที่นั่งทิพยสถานเทพ
ยสถิตย์.
- (๔) พระที่นั่ง "อนงค์ในสำราญรมย์" องค์ใหญ่ด้านข้างใต้
แห่งพระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย
เป็นที่สำหรับข้าง
ในประทับ แค่นี้โปรด
เกล้าฯ ให้ชื่อเสียแล้ว.

พระที่นั่งที่วังสวนกุหลาบ

- (๑) พระที่นั่ง “อัมพรสถาน” ก่อตั้ง ก่อสร้าง อยู่
 (๒) พระที่นั่ง “วิมานเมฆ”

พระที่นั่งที่พระราชวังบวร

- (๑) พระที่นั่ง “ศิระโมกข์” ตั้งอยู่ด้านตะวันออกใต้
พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ เป็น
หอพิพิธภัณฑสถานเดียวกัน.
 (๒) พระที่นั่ง “อัคราภิรมย์” เป็นท้องพระโรง ตั้งอยู่
ด้านตะวันออก หลังพระที่
นั่งพุทไธสวรรย์.
 (๓) พระที่นั่ง “พุทไธสวรรย์” ตั้งอยู่ด้านตะวันออกเหนือ
พระที่นั่งศิระโมกข์ หลัง
พระที่นั่งคชกรรมประเวศ
ซึ่งเป็นหอพระสีหิงค์ แต่
หอพิพิธภัณฑสถานเดียวกัน.
 (๔) พระที่นั่ง “คชกรรมประเวศ” ตั้งอยู่หน้าพระที่นั่ง

พุทไธศวรรย์ เห็นอพระ
ที่นัง สีวะโมกร์.

- (๕) พระที่นัง “อิศเรศวร ราชาบุตร” ตั้งอยู่ หตัง พระที่นัง
อิศราวินิจฉัยย์ด้านข้างเหนือ.
- (๖) พระที่นัง “บวรปริวัตร” ตั้งอยู่ ด้าน ทวัน ตก ตรง
พระที่นัง อิศเรศวร ราชาบุตร
ด้านใต้.
- (๗) พระที่นัง “วัดต้นตพิมาน” ตั้งอยู่ ด้าน ทวัน ตก หตัง
พระที่นัง อิศรา วินิจฉัย ใต้
พระที่นัง พรหมเมศวร
วังสระวศ์.
- หน้า (๘) พระที่นัง “วายุสถานอมเรศวร” ตั้งอยู่ หตัง พระที่นัง
ระเศ พมกั กอน
อิศราวินิจฉัยย์ เห็นอ พระ
ที่นังพรหมเมศวร วังสระวศ์.
- หน้า (๙) พระที่นัง “พรหมเมศวร วังสระวศ์” ตั้งอยู่ หตัง พระที่นัง
พมกั ย้อ เตมีช = นัโยดล
อิศรา วินิจฉัย ะหว่าง
กตาง แห่ง พระที่นังวัดต้นต

พินาน แด่พระที่นั่งวายุ
สถานอมเรศร์.

พระที่นั่งที่พระราชวัง บางปอน

ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอพระราชวัง แขวงกรุงเก่า

- (๑) พระที่นั่ง "ไอศวรรย์ทิพย์อาสน์" เป็นปราสาทองค์
เล็ก ตั้งอยู่กลางสระน้ำ
นอกกำแพงพระราชวังชั้น
หน้าพระที่นั่งวิมลาศพิมาน
ด้านข้างซ้าย.
- (๒) พระที่นั่ง "วิมลาศพิมาน" องค์ใหญ่ ตั้งอยู่ริมด้าน
มีมุขแต่ท้องพระโรงยื่น
ออกมา นอกกำแพงพระ
ราชวัง.
- (๓) พระที่นั่ง "อุทยานภูมิเสถียร" เป็นพระที่นั่งประกอบ
ด้วยไม้ ๒ ชั้น ตั้งอยู่กลาง
สวนในกำแพงพระราชวัง

ตรง ประตู ทอดราชกรรไกร
ด้านข้าง ซ้าย หรือ ทิศ
ตะวันออก แห่ง พระที่นั่ง
วโรภาศพิमान.

- (๔) “เหมมณเฑียร ทอดราช” เป็น ปรากฏคีติเด็ก ตั้ง
อยู่ข้าง ทิศใต้ แห่ง พระ
ที่นั่ง ไธสวรรย์ทิพย์อาสน์
นอกกำแพงพระราชวัง เป็น
ที่ประดิษฐาน ทอดรูป.
- (๕) “วนาฏเกษมด้านต์” เป็น คีตก ๒ ชั้น ตั้ง อยู่ด้าน
เหนือ พระที่นั่ง วโรภาศ
พิमानใน กำแพง พระราชวัง
แต่ คีตก นั้นได้ รื้อเสีย แล้ว .
- (๖) “สถาการราชประยูร” เป็น คีตก ๒ ชั้น ตั้งอยู่ นอก
กำแพง พระราชวัง ตรง หน้า
พระที่นั่ง วโรภาศพิमानด้าน
ใต้ริม ด้านหน้า.
- (๗) พระที่นั่ง “วิฑูรทัศนา” เป็น หอ สอง ก่อด้วย ผนังสูง

ภริยา

ภริยา

ภริยา

ภริยา

ตั้ง อยู่ ถาง เกาะ ใน ส่วน
ใน กำแพง พระ ราชนิเวศน์
ข้าง เหนือ พระ ที่นั่ง อุทยาน
ภูมิ เดียว.

(๗) พระที่นั่งบุษยามหาประพาศ พระ เป็น เก่ง เด็ก ตั้ง อยู่ ถาง
ส่วน ข้าง ทิศ ตะวันตก แห่ง
พระที่นั่ง อุทยานภูมิ เดียว

(๘) พระที่นั่งมหาเศวตฉัตร เป็น พระ ที่นั่ง แบบ จีน ตั้ง
อยู่ ด้าน เหนือ พระ ที่นั่ง
วิเศษทัศน์

พระ ที่นั่ง ที่ พระ ราชนิเวศน์ จันทรา เกษม กรุงเก่า

(๑) พระที่นั่งพิมานรัตยา

(๒) พระที่นั่งไพศัยคีตยสถาน

(๓) พระที่นั่งพลับพลา จักรมุก

พระ ที่นั่ง ที่ พระ ราชนิเวศน์ เมือง สมุทรปราการ

(๑) พระที่นั่งสมุทรทาทิม

(๒) พระที่นั่งวายุศุภไสยาสน์

(๓) พระที่นั่งนารายณ์

(๔) พระคำหนัก “พระดนม นิกร”

(๕) โรง “สันถาคารสถาน”

(๖) โรง “ศึกษาสงคราม”

เดี๋ยวนี้เหลือแต่พระที่นั่ง สมุททาภิมุข
องค์เดียว.

พระที่นั่งที่พระนารายณ์นิเวศ เมืองลพบุรี

(๑) พระที่นั่ง “ดุสิตสวรรค์ธัญมหาปราสาท” องค์กลาง
ที่มีท้องพระโรงยื่นออกมา
จากผนัง ทั้ง ๔ ด้าน
บัดนี้ปรักหักพังไปหมด
ยังคงมีแต่ฐานของเดิม
เหลืออยู่.

(๒) พระที่นั่ง “สุทราไสยภรณ์” ตั้งอยู่ข้างด้านใต้พระ
ที่นั่งดุสิตสวรรค์ฯ มีพื้น
ต่ำแถมมีกำแพงกันอยู่ บัด
นี้ปรักหักพังไปหมด ยัง
คงมีแต่ฐานของเดิม
เหลืออยู่.

- (๓) พระที่นั่ง “อินทพิศาล” ตั้งอยู่ด้านเหนือพระที่นั่งดุสิตสวรรค์ หาดยาว มีมุขเด็จ.
- (๔) พระที่นั่ง “พิमान มงกุฏ” เป็นพระที่นั่งองค์ใหญ่ ตั้งอยู่ด้านตะวันตก.
- (๕) พระที่นั่ง “วิสุทธิวินิจฉัย” คือพระที่นั่งพิमान มงกุฏ ออกมาข้างด้านนอก เป็นท้องพระโรง.
- (๖) “หอ—ไชยสงคราม” องค์เล็กตั้งอยู่ด้านนอก.
- (๗) “หอ—อักษรสงคราม” องค์เล็กตั้งอยู่ด้านตะวันตก.

พระที่นั่งที่ พระราชวัง เมือง ราชบุรี
อยู่บน เขา สัตนารถ ไม่มีนาม

- พระที่นั่งที่ พระนครคีรี เมือง เพ็ชรบุรี
- (๑) พระที่นั่ง “เพชรภูมิไพโรจน์” เป็นท้องพระโรงที่เด็จออกขุนนาง ตั้งอยู่บนยอด เขามไหศวรรย์.

- (๒) พระที่นั่ง “ปราโมทย์มไหศวรรย์” เป็น พระที่นั่ง องค์ใหญ่ ตั้งอยู่ หลัง พระที่นั่งเพ็ชรภูมิไพโรจน์.
- (๓) พระที่นั่ง “เวชยันตวิเชียรปราสาท” เป็นปราสาท องค์เล็ก ตั้งอยู่ หลัง พระที่นั่งราชธรรมสภา.
- (๔) พระที่นั่ง “ราชธรรมสภา” เป็น พระที่นั่ง องค์ ขวางยาว ตั้งอยู่ ทิศใต้ แห่งพระที่นั่งปราโมทย์มไหศวรรย์.
- (๕) “ฉันทาคารสถาน” ตั้ง อยู่ ที่เชิง ยอดเขา หลังพระที่นั่ง เหล่า นั้น ดังมา.
- (๖) พระที่นั่ง “พิฆานเพ็ชรเทเวศร์” ตั้งอยู่ หน้า ฉันทาคารสถาน เป็น ที่ สำหรับประทับ ทอดพระเนตรตคร. ตั้ง อยู่ ที่ เชิงเขา ตรง หน้าพระที่นั่ง เพ็ชรภูมิไพโรจน์ เป็น หอ พระ ปรีด.

นามประตุต่าง ๆ

รอบกำแพง พระบรมมหาราชวัง

ชั้นนอก แล ชั้นใน

- (๑) ประตุ “รัตนพิศาล” อยู่ด้านตะวันตกในระหว่าง
ศาลาว่าการต่างประเทศ
แลพระคลังเก็บเงิน
- (๒) ประตุ “พินานเทเวศร์” อยู่ ในระหว่างศาลา ว่า
การต่างประเทศ แล
หอรัษฎากรพิพัฒน์.
- (๓) ประตุ “วิเศษไชยศรี” อยู่ ในระหว่าง หอรัษฎา
กรพิพัฒน์ แล ลอน
กลาง ศาลาพลชาวจังหวัด
- (๔) ประตุ “มณีนพรัตน์” อยู่ ถัด ประตุ วิเศษไชยศรี
ไป ทาง ตะวัน ออก หรือตรง
วัด พระศรีรัตน ศาสตาราม
ด้านเหนือ.

- (๕) ประตู่ “ สวัสดิ์โสภ ” อยู่ ตรง หน้า ศาลายุทธนา
 ธิการ ^{ห้} เยื้อง ถนนบำรุง
 เมือง ช้างเหนือ ตรงกับ
 วัด พระศรีรัตน ตำบาราม
 ด้านตะวันออก.
- (๖) ประตู่ “ เทวาพิทักษ์ ” อยู่เหนือ พระ ที่นั่ง สุกใส
 สวรรย์ใต้ บั้มสิ่งขรขันธ์
- (๗) ประตู่ “ ศักดิ์ไชยสิทธิ์ ” อยู่ใต้ พระ ที่นั่ง สุกใส สวรรย์
- (๘) ประตู่ “ วิจิตรบรรจง ” อยู่ตรงวัด พระเชตุพน ส่วน
 ช้างตะวันออก แด่ข้างใน ตรง
 กับ พระ ตำหนัก เต็ม ส่วน
 กุหลาบ.
- (๙) ประตู่ “ อนงค์ารักษ์ ” อยู่ตรง วัดพระ เชตุพน ต่อ
 ประตู่ วิจิตร บรรจง ไปทาง
 ตะวัน ตก.
- (๑๐) ประตู่ “ พิทักษ์ บวร ” เป็น ประตู่ ด้านสกัด ทางใต้
 ตรง กับ ถนน มหาราช ช้าง
 ในตรง กับ ถนนสกัดกำแพง
 พระบรม มหาราชวัง.

- (๑๑) ประตู่ “สุนทรทิวา” เป็น ประตู่ ด้าน สกัต์ ทางเหนือ ตรงกับ ถนน แปรตำรวจ.
- (๑๒) ประตู่ “เทวากิรมย์” อยู่ ตรง หน้า ทำ ราชนครินทร์.
- (๑๓) ประตู่ “อุดมสุดารักษ์” เป็น ประตู่ ถนน ออก ตรง พระที่นั่ง ที่ทำ ราชนครินทร์ข้างใน ตรง ประตู่ ยาศรา สักดิ์.

ชั้นใน

- (๑) ประตู่ “สุวรรณบรรณิบาล” เป็น ประตู่ ๒ ชั้น อยู่ ด้านเหนือระหว่าง โรงกระสาปน์ แดโรง ข้าง ตรง ประตู่พิมาน เทเวศร์ เข้า มา ข้างใน ตรง หน้าพระ ที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
- (๒) ประตู่ “พิมานไชยศรี” เป็น ประตู่ ๒ ชั้น อยู่ ด้านเหนือระหว่าง โรงเรียน มหาเด็ก แด ที่พัก มหาเด็กเวรสิทธิ์ ตรง ประตู่ วิเศษไชยศรี เข้า

(๓) ประตู่ “อุตรดิงหรัษ์”

มาข้างในตรงหน้า พระที่นั่ง
จักรกรี มหาปราสาท,
อยู่ตรง หน้าพระที่นั่งอนันต
สมาคม ระหว่าง พระที่นั่ง
สุทไธสวรรย์ แต่บัดนี้ได้
รื้อเสียแล้ว เมื่อ ค่ำพระ
ที่นั่ง อนันตสมาคมออกมา.

(๔) ประตู่ “ทักษิณสิงหาคัน” เป็น ประตู่ ชั่ม ๒ ชั้น คือ
ประตู่ อุตรดิงหรัษ์ ตรง
หน้า พระที่นั่งจิวาโดยมหา
ปราสาท เป็น ทางที่จะ
ออกไป พระค้ำหนักเดิม
สอน กุหาบ.

(๕) ประตู่ “เทพราช ตำรงค์” เป็น ประตู่ ชั่ม ๒ ชั้นด้าน
ข้างเหนือ ทางที่จะเข้าไป
ที่ พระที่นั่ง อนันตสมาคม.

(๖) ประตู่ “พิศาลทักษิณ” เป็น ประตู่ พระบรมมหา
ราชวัง ชั้นในด้านใต้ ตรง

กับ ประตูลีลาจักรบรรจง ออก
วัด พระเชตุพน.

- (๗) ประตูลีลา “ กัตถยาอติ ” เป็น ประตูลีลา พระบรมมหา
ราชวงศ์ ชั้น ใน ด้านใต้ ตรง
กับ ประตูลีลา อนนคารักษ์.
- (๘) ประตูลีลา “ ศิวีสถาวร ” เป็น ประตูลีลา พระบรมมหา
ราชวงศ์ ชั้น ใน คือ ประตูลีลา
ใหม่ อยู่ ริมอุโมงค์.
- (๙) ประตูลีลา “ อนนคารักษ์ ” เป็น ประตูลีลา พระบรมมหา
ราชวงศ์ ชั้น ใน ด้าน ตะวันตก
คือ ประตูลีลาเก่า ได้ ประตูลีลา
ยาศราศักร.
- (๑๐) ประตูลีลา “ ยาศราศักร ” เป็น ประตูลีลา พระบรมมหา
ราชวงศ์ ชั้น ใน ด้าน ตะวันตก
ตรงกับ ประตูลีลา อนนคารักษ์
เป็น ทาง ออก ไป พระที่นั่ง
ที่ ทำ ราชวรดิฐ.
- (๑๑) ประตูลีลา “ ศิวีสถาวร ” เป็น ประตูลีลา พระบรมมหา
ราชวงศ์ ชั้น ใน ด้าน ตะวันตก

อยู่ริม หอ นิเพรพิทยา ช้าง
นอกตรงกับประตูเทวภิรมย์
ทาง ออกไป ทำวาชวรดิฐ.

(๓๑) ประตู “พรหมศรีสวัสดิ์” เป็น ประตู พระบรมมหา
ราชวงศ์ชั้น ในด้าน เหนือ อยู่
ช้าง ซ้ายพระที่นั่ง ศุภิศมहा
ปราสาท.

(๓๒) ประตู “พรหมโสภะ” เป็น ประตู พระบรมมหา
ราชวงศ์ชั้นในอยู่ข้างขวาพระ
ที่นั่ง ศุภิศมहाปราสาท.

(๓๓) ประตู “ธนามราชกิจ” เป็นประตู พระบรมมหา
ราชวงศ์ชั้น ใน อยู่ข้างขวา
พระที่นั่ง จักรกริมหาปรา
สาท หรือด้านตะวันออก.

(๓๔) ประตู “ศุภิศดาราม” เป็น ประตู ถนน เข้า พระ
บรมมหาราชวงศ์ชั้นใน ตรง
กับ ประตู ศุภิศดาราศา.

(๓๕) ประตู “ศุภิศดาราศา” เป็น ประตูถนน เข้า วัดพระ
ศรีรัตนดาราศดาราม ริม

ห้อง เเว ชาวจัง ด้าน
 ควัน ออก.

- (๑๖) ประตุ “แกตงราชกิจ” อยู่ริม พระที่นั่ง อนันตสมาคม ด้าน ข้าง เหนือ.
- (๑๗) ประตุ “ปรีตประเวศ” เป็น ประตุ ของ เด็ก อยู่ริม พระที่นั่งอนันตสมาคม ด้าน ข้าง ซว แต่ บัดนี้ ได้ รัว เสีย แล้ว.
- (๑๘) ประตุ “ราชตำราญ” เป็น ประตุ พระบรมมหา ราชวงษ์ชั้น ในตรง กับ ประตุ ศักดิ์ ไชยศักดิ์ ได้ พระที่นั่ง ศิวาโดยมหาปราสาท.
- (๑๙) ประตุ “กมตาศ ประเวศ” เป็นประตุข้างใน ออก ตรง พระพุทธรัตนสถาน. (รัว แล้ว.)
- (๒๐) ประตุ “อมเรศวร์ ัญจร” เป็น ประตุข้างใน ออกตรง อ่างแก้ว (รัว แล้ว)
- (๒๑) พระทวาร “จักรพรรดิภิรมย์” อยู่ที่ มุข กระชั้น ตรง

บุษบก หตั้ง พระ ที่นั่ง ดุสิต
มหาปราสาท.

- (๒๒) พระ ทวาร “ เทเวราชมเหศวร์ ” อยู่ หตั้ง พระ ที่นั่ง บุษ
บกมาดา ใน พระ ที่นั่ง
อมรินทร์วินิจฉัย.
- (๒๓) พระ ทวาร “ เทเวศร์รักษา ” เป็น ชุ้ม อยู่ ที่ กำแพงแก้ว
ข้าง พระที่นั่ง อมรินทร์วินิจฉัย
ฉย ด้าน ขวาน คก.
- (๒๔) พระ ทวาร “ เทวาภิบาล ” เป็น ชุ้ม ๓ พระ ทวาร อยู่
หน้า พระที่นั่ง อมรินทร์วินิจฉัย
ฉย ด้าน เหนือ

นามประตูก่อต่าง ๆ
รอบกำแพงพระราชวังบวร
ชั้นนอก และ ชั้นใน

- (๑) ประตู “พิจิตรเจษฎา” อยู่ด้านตะวันตก ข้างเหนือ
มุมวัดบวรสถาน ข้างใต้
รั้วแก้ว.
- (๒) ประตู “มงคลสถิตย์” อยู่ด้านเหนือ ทางด้านนอก
ริมวัดบวรสถาน รั้วแก้ว.
- (๓) ประตู “อัมไพพิมด” อยู่ด้านเหนือคือ มุมกำแพง
เยื้องสะพานเสี้ยว ไปข้าง
ด้านนอก รั้วแก้ว.
- (๔) ประตู “ศักดาพิไชย” อยู่ด้านด้านนอก ริมมุม
กำแพง เยื้องเชิงสะพาน
เสี้ยว ไปข้างใต้ รั้วแก้ว.
- (๕) ประตู “บวรยาตรา” อยู่ด้านด้านนอก เหนือ
พลับพลาสูง รั้วแก้ว.

- (๖) ประตู่ “พิศาดสุนทร” อยู่ด้านตะวันออกใต้พิลัณฑ์พลาด
สูง รัชต์แล้ว.
- (๗) ประตู่ “พรหมทวาร” อยู่ด้านใต้ตรงถนนหน้าพระ
ธาตุ รัชต์แล้ว.
- (๘) ประตู่ “ไกรสรดีดาศ” อยู่ด้านใต้ตรงวัดมหาธาตุ
ส่วน ทวัน ออก.
- (๙) ประตู่ “อุดมโภคัย” อยู่ด้านใต้ตรงวัดมหาธาตุ
ส่วน กลาง.
- (๑๐) ประตู่ “สุวรรณกัณฐิ” อยู่ด้านใต้ตรงวัดมหาธาตุ
ส่วน ข้างตะวันตก.
- (๑๑) ประตู่ “ตระการไพจิตร” อยู่ด้านใต้ คือ ประตู่ สกัถ
ทาง ใต้ ริมบ่อนพระจันทร์
หรือ มุม วัด มหาธาตุ ข้าง
เหนือ รัชต์แล้ว.
- (๑๒) ประตู่ “สยาศชลธาร” อยู่ด้าน ทวัน ทุก ตรง ประตู่
ดินวังหน้า ออกโรงวิเศษ
รัชต์แล้ว.
- (๑๓) ประตู่ “กัถยาประพาศ” อยู่ด้าน ทวันตก ออกใต้

- คำหนักแพ เป็น ประค
ฉนวนเก่า รัส เต๋อ.
- (๓๔) ประค “อนันตโสภ” อยู่ค้ำ ควันคก ออก ตรง
คำหนักแพ.
- (๓๕) ประค “สารชัมมัน” อยู่ ค้ำ ควันคก ออก ทำ
ชุนนาง จัง นำ รัส เต๋อ.
- (๓๖) ประค “โอร่าธนาม” อยู่ ค้ำ เหนือ คือ ประค
ค้ำ สักคทางเหนือได้ ประค
ทำข้าง จัง นำ รัส เต๋อ.

ประค ชั้น กลาง

- (๑) ประค “นารัจจรัต” อยู่ ค้ำ ควันคก เป็น ประค
ค้ำ ชั้นใน ข้าง นอก ตรง
กับ ประค สอาด สดธาร.
- (๒) ประค “วงนาฏจรัต” อยู่ ค้ำ ควันคก เป็น ประค
ฉนวนเก่า ชั้นใน ข้างนอก
ตรงกับประคกัตยาประพาศ.
- (๓) ประค “สุตายุรยาทร” อยู่ค้ำ ควัน คก เป็น ประค
ฉนวน ใหม่ ตรง กับ ประค

อนันตโคธภา ทาง ออก
คำหนัก แพ.

- (๔) ประตุ “อดังการโหวร์” อยู่ค้ำนเหนือ เปน ประตุ
ฉนวน ออก วัต บวรสถาน.
- (๕) ประตุ “โสภาศพิมาน” เปน ประตุ ๒ ชั้น อยู่ค้ำน
เหนือ ตรง พระที่นั่ง ๓
กรรมประเวศ ๓ ด้ว.
- (๖) ประตุ “มหาโคกราช” เปน ประตุ สอง ชั้น อยู่ค้ำน
ควัน ออก ตรง พระที่นั่ง
ศิวโมกซ์พิมาน ๓ ด้ว.

ประตุ ชั้น ใน

- (๑) ประตุ “สถานมณเคียร” อยู่ค้ำน ควันออก ตรง กับ
พระที่นั่งอิศเรศร์ราชานุสร.
- (๒) ประตุ “ยาดนททยาน” อยู่ค้ำนเหนือ ใต้ พระ ที่นั่ง
อิศราวินิจฉัย.
- (๓) ประตุ “จักรมहिมา” อยู่ค้ำนเหนือ หลัง พระที่นั่ง
ศิวโมกซ์พิมาน.

- (๔) ประตู่ “พรหมภักตร์” (ยศตปรางค์) อยู่ด้าน
 ตะวันออก ริมพระที่นั่ง
 ศิวโมกข์ พیمانข้างใต้.

นามประตู่พระราชวัง บาง เอิน

- (๑) ประตู่ “ราชกิจฉนวน” อยู่ด้านกำแพง ซ้ายทิศ
 ตะวันออก (ข้างพระราชวัง)
- (๒) ประตู่ “สาครประพาศ” เป็นประตู่หน้า อยู่ด้าน
 กำแพง ทิศใต้ ซ้าย ตะวันออก
- (๓) ประตู่ “เทวราชครรไล” เป็นประตู่สามซุ้ม อยู่
 ด้านกำแพง ทิศใต้ ตรงกับ
 พระที่นั่งไฮศวรรย์ทิพย์อาสน์.
- (๔) ประตู่ “อนงค์ ไนจรจรัต์” อยู่ด้าน ตะวันตก ริม กำแพง
 เหนือพระที่นั่งอโรภาศพیمان
- (๕) ประตู่ “เทวัญสถิตย์” อยู่เหนือ ประตู่ อนงค์ ไน
 จจรจรัต์ ไปตาม กำแพง.

- (๖) ประตุ “สังฆสิทธิภัตตการ” เปน ประตุหน้า อยู่เหนือ
 ประตุ เทวัญสถิตยไป ตาม
 ด้านหน้า.
- (๗) ประตุ “นงคราญประเทศ” อยู่เหนือ ประตุ สังฆสิทธิ
 ภัตตการ ด้านริม ด้านหน้า.
- (๘) ประตุ “อรรคยศวรรดิรัฐ” อยู่ด้าน หลัง พระราชวง
 ษินคถอง ตรง วัด กำแพง.

ชื่อ บั๊อม ต่าง ๆ

รอบ กำแพง พระบรมมหา ราชวัง

- (๑) บั๊อม “อินทรวังสวรรค” อยู่มุม กำแพง พระบรมมหา
ราชวัง ด้าน ศวัน ทศ ข้าง
เหนือ ตรง ท้า พระ.
- (๒) บั๊อม “อินทร์เขื่อนเพชร” อยู่ ด้านเหนือ ค่อ ประตูพิเศษ
ไชยศรี ไป ทาง ศวัน ออก.
- (๓) บั๊อม “เผด็จ คัมภีร์” อยู่มุม กำแพง พระบรมมหา
ราชวังด้าน ศวัน ออก ข้าง
เหนือ เป็น ที่ ประดิษฐาน
เจ้า ชง เดียว นี้.
- (๔) บั๊อม “สัตตจรใจฉิ่ง” อยู่ ด้าน ศวันออก ตรง ถนน
บำรุงเมือง ใต้ พระที่นั่ง
ไชยชมพล.
- (๕) บั๊อม “สังฆราชัน” อยู่ ด้าน ศวัน ออกใต้ ประตู
สัตตคติได้ภา ตรง วัง สราญ
รมย์

- (๖) บัณฑิต "ชยัน ยิงยุทธ" อยู่ ด้าน ศวัน ออก ริม พระ
ที่นั่งดุสิตปราสาทราชธานี
- (๗) บัณฑิต "ฤทธิรงค์โรมรัน" อยู่ ด้าน ศวัน ออก ริม พระ
ที่นั่ง ดุสิตปราสาท ราชธานี
- (๘) บัณฑิต "อนันตคีรี" อยู่ ใต้ ประตู ศักดิ์ ไชยสิทธิ์
เห็นมุนีกำแหง พระบรม
มหา ราชาวง์ ด้าน ศวัน ออก
ข้างใต้.
- (๙) บัณฑิต "มณีปราการ" อยู่ มุม กำแหง ด้าน ศวัน
ออก ข้างใต้.
- (๑๐) บัณฑิต "พิศาดตีมา" อยู่ บน กำแหง ด้าน ใต้ ตรง
วัด พระเชตุพน ระหว่าง
ประตู วิจิตรบรรจง แด
ประตู องครักษ์.
- (๑๑) บัณฑิต "ภูผาสุทัศน์" อยู่ บน กำแหง ด้าน ใต้ ทิศ
ศวัน ตก.
- (๑๒) บัณฑิต "ดัดคบบรรพค" อยู่ มุม กำแหง ด้าน ศวัน

- ตกข้างใต้ ริม ประตู
พิทักษ์ บวร.
- (๓๓) บ້อม “โสฬสคีตา” อยู่ บน กำแพง ด้าน ตะวันตก
ใต้ ประตู อุดม สุนทรารักษ์
แถว โรง วิเศษ.
- (๓๔) บ້อม “มหาสังคตโถหะ” อยู่ บน กำแพง ด้าน ตะวันตก
เหนือ ประตู อุดม สุนทรารักษ์.
- (๓๕) บ້อม “ทักษ์นาทกร” อยู่ บน กำแพง ด้าน ตะวันตก
ข้างเหนือ.
- (๓๖) บ້อม “พรหม อำนวยคีตป” อยู่ ริม กำแพง เหนือ ทำ
ราชวรดิฐ ไปต เกด้า ๗
ให้ รือ เสียแล้ว.
- (๓๗) บ້อม “อินทร์ อำนวยศร” อยู่ ริม กำแพง ใต้ ทำราช
วรดิฐ ไปต เกด้า ๗ ให้ รือ
เสีย แล้ว.

ชื่อ บ็อมต่าง ๆ

รอบ กำแพง พระราชวัง บวร

- (๑) บ็อม “ทับทิมศรี” อยู่บน กำแพง ด้าน ตะวันตก
ใต้ประตูสารขัณฑ์หรือแล้ว.
- (๒) บ็อม “พระอาทิตย์” อยู่บน กำแพง ด้าน ตะวันตก
ข้างเหนือ หรือ แล้ว.
- (๓) บ็อม “เชือกขันธ์” อยู่บน กำแพง ด้านเหนือ
ริม ประตู มงคด สถิตย์ หรือ
แล้ว.
- (๔) บ็อม “นิตยัคตา” อยู่บน กำแพง ด้านเหนือ
ถัด ประตู ฟ้าพิมลไปทาง
ตะวันตก หรือ แล้ว.
- (๕) บ็อม “มุกดาพิศาด” อยู่บน กำแพง ด้าน ตะวัน
ออกข้างเหนือ ตรงสะพาน
เลี้ยว หรือ แล้ว.
- (๖) บ็อม “เทีชรบรพา” อยู่บน กำแพง ด้าน ตะวัน

- ออก เห็นอ พตัมพดาสูง
หรือ เด็ด.
- (๘) บั๋ม “วิเชียรอากาศ” อยู่บน กำแพง ค้ำ ควันออก
ทิศใต้ หรือ เด็ด.
- (๙) บั๋ม “เพชรบุรี” อยู่บน กำแพง ค้ำใต้ ถัด
ถนนนำ พระธาตุ ไปทาง
ควันออกหนึ่งหรือเด็ด.
- (๑๐) บั๋ม “เขื่อนเพชร” อยู่บน กำแพง ค้ำใต้ ตรง
วัด มหาธาตุ.
- (๑๑) บั๋ม “พระจันทร์” อยู่บน กำแพงค้ำ ควันตก
ข้างใต้ ตรง ทำพระจันทร์
หรือ เด็ด.
- (๑๒) บั๋ม “มณีนมฤ” อยู่บน กำแพง ค้ำ ควันตก
ใต้ ประตู ถัดยา ประพาศ
หรือ เด็ด.

ชื่อ บัณฑิต คำ แต่ง

พระ นคร ชั้น นอก

- (๑) บัณฑิต “พระศุเมธ” อยู่ มุมกำแพง ด้าน ตะวันตก
ข้าง เหนือ ใต้ ปากคลอง บาง
ลำภู บน.
- (๒) บัณฑิต “ยุคนธร” อยู่ บน กำแพง ด้าน เหนือ
เหนือ วัด บวร นิเวศ วิหาร.
- (๓) บัณฑิต “มหาปราบ” อยู่ บน กำแพง ด้าน เหนือ.
- (๔) บัณฑิต “มหากาฬ” อยู่ บน กำแพง ด้าน ตะวัน
ออก ใต้ ประตู ฤทธิมาศ
เยื้อง คลอง มหา นาค.
- (๕) บัณฑิต “หมูทอง” อยู่ ด้าน ตะวัน ออก ตรง หน้า
สถาน มหันตโทษ (คุก ใหม่)
- (๖) บัณฑิต “เดื่อ ทยาน” อยู่ ด้าน ตะวัน ออก เหนือ
ประตู ตาม ยอด รั้ว เดื่อ.
- (๗) บัณฑิต “มหาไชย” อยู่ ด้าน ตะวัน ออก หน้า รั้ว

- (๑) บัณฑิต "จักรเพชร"
- อยู่บ้านใต้ เหนือ ปากคลอง
โอง่าง หรือ คลองคูพระ
นคร เดียวนี้ เป็น ที่ประดิษ
ฐานเต้าของ ของกรมเจ้าท่า.
- (๒) บัณฑิต "ผู้เสด็จ"
- อยู่บ้านใต้ ใต้ปากคลอง
ตลาด แต่ บัดนี้ ได้ รื้อ
เสีย แล้ว.
- (๓) บัณฑิต "มหาฤกษ์"
- อยู่บ้านใต้ ตรงหลังโรง
เรียน สุนันทาโดย.
- (๔) บัณฑิต "มหาฤกษ์"
- อยู่ บ้าน ตวันตก ตรงวัด
พระเชตุพน.
- (๕) บัณฑิต "พระจันทร์"
- อยู่บ้าน ตวันตก ริมท่า
พระจันทร์ มุมวัดมหาธาตุ
ข้างเหนือ แต่ บัดนี้ ได้ รื้อ
เสีย แล้ว.
- (๖) บัณฑิต "พระอาทิตย์"
- อยู่ บ้าน ตวันตก มุมพระ
พระราชวัง มอว ข้างเหนือ

(๓๔) บัณฑิต "อติทร"

อยู่บ้าน ถนนตก ใต้วัง
พระเจ้าที่นั่ง ยาเขต กรม
หลวง นครศรีธรรมราช.

บ่อนที่ตั้งเรียงราย อยู่ชั้นนอก

รอบคดของ ผดุงกรุงเกษม แถบฝั่งตะวันตก

- (๑) บ่อน “บ่อน บัจจามิตร” อยู่ฝั่งตะวันตก ริมปาก
คดของ ด้าน.
- (๒) บ่อน “บ่อน บัจจาหนัก” อยู่ฝั่ง ตะวัน ออก ริม ปาก
คดของ ผดุงกรุงเกษม ข้างใต้
- (๓) บ่อน “บ่อน บัจจาธรรม” อยู่ใต้ วัดเทพศิรินทราวาศ
หรือ ริมวัด พนมพิศไสย.
- (๔) บ่อน “บ่อน บัจจาทรัพย์” อยู่ใต้ตาด นางตั้ง ตรง
หมู่บ้านญวนข้าม แต่บ้น
นี้ ไต่ รือ เต๊ว,
- (๕) บ่อน “บ่อน บัจจาธรรม” อยู่เหนือ วัดโสมนักวิหาร
แต่บ้นนี้ ไต่ รือ เต๊ว เต๊ว.
- (๖) บ่อน “บ่อน บัจจาธรรม” อยู่ปาก คดของ ผดุง กรุง
เกษม ข้างเหนือ รือ เต๊ว.

- ๔๘
- (๗) บัอม “วิไชย ประดิษฐ์” อยู่ฝั่ง ทวัน ตก บาง கடອງ
 บางกอกใหญ่ (கடອງ
 บาง หลวง)

—————

นาม บัอม ที่ ตั้ง เรียง ราย อยู่ ตาม ลำ ำนำ
 เจ้า พระยา ใน เขตว เมือง นคร เซอน ธานี

—————

- (๑) บัอม “ ต้มิงพราย ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ออก
- (๒) บัอม “ บัค้ำจตั้ง ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ออก
- (๓) บัอม “ ราหจว ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ออก
- (๔) บัอม “ วิทยาคุม ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ออก
- (๕) บัอม “ แผลงไฟฟ้า ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ตก
- (๖) บัอม “ มหา ตั้งหาร ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ตก
- (๗) บัอม “ ศัตุพินาศ ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ตก
- (๘) บัอม “ จักรกรต ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ตก
- (๙) บัอม “ พระจันทร พระ อาทิตย ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ทวัน ตก

(๓๐) บั๊อม “เพ็ชรหึง”

ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก

นาม บั๊อม ที่ ตั้ง เรียง ราย อยู่ ตาม ลำ น้ำ,
เจ้า พระ ยา ใน เขต ร เมือง สมุท ปรากกร

- (๑) บั๊อม “ประโคนไชย” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๒) บั๊อม “นารายณ์ ปราบคึก” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๓) บั๊อม “ปรากกร” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๔) บั๊อม “กายสิทธิ์” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๕) บั๊อม “ผู้ เล็ด สมุท” ตั้ง อยู่ ที่ เกาะ กตาง หน้า
ใต้ พระ สมุท เจดีย์
- (๖) บั๊อม “นาคราช” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๗) บั๊อม “ตรี เพ็ชร” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๘) บั๊อม “คง กระพิน” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๙) บั๊อม “นารายณ์ กางกร” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก
- (๑๐) บั๊อม “เล็ด ล้อ นเด็บ” ตั้ง อยู่ ฝั่ง ตะวันออก ตำบล
บาง จะ เกร็ง

- (๑๑) บ້อม “พระจุลจอมเกล้า” ตั้งอยู่ปากอ่าวฝั่งตะวันตก
ตรงแหลมฟ้าผ่า

บ້อมต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ตามปากอ่าว
หัวเมืองชายทะเล

- (๑) บ້อม “โพธิ์พินาศ” ตั้งอยู่ปากน้ำเมืองจันทบุรี
- (๒) บ້อม “พิฆาฏ บัจจามิตร” ตั้งอยู่ที่แหลมสิงห์ เมือง
จันทบุรี
- (๓) บ້อม “พิฆาฏ ชำศึก” ตั้งอยู่ที่ปากน้ำเมืองสมุทร
สงคราม ฝั่งตะวันออก.
- (๔) บ້อม—ปากอ่าว เมือง ฉะเชิงเทรา
- (๕) บ້อม “วิเชียรไชยก” ตั้งอยู่ในปากอ่าวเมืองสมุทร
สาคร ใต้ตำหนักไชยศรี
ฝั่งตะวันออก
- (๖) บ້อม—ปากอ่าว เมือง สงขลา

บ็อมที่ตั้งอยู่บนเขา พระนครคีรี
เมืองเพชรบุรี

- (๑) บ็อม “รถรฐ บ็อง ปก”
 (๒) บ็อม “วิรุพหก บริรักษ์”
 (๓) บ็อม “วิรุบักษ์ บ็อง กั้น”
 (๔) บ็อม “เวสต์สวรรค์ รักษา”

นามประตูกิ่งสวนตุลิต

- (๑) ประตูกิ่ง “เขียน” ประตูกิ่งเหล็กใหญ่ ตรงหน้า
พระที่นั่งศวัน ออก.
 (๒) ประตูกิ่ง “เด้าชัน” ประตูกิ่งเล็ก เด็ก ศวัน ออก
เฉียงใต้.
 (๓) ประตูกิ่ง “กิเตน” ประตูกิ่งเหล็ก ถนนเบญจมาศ
ใต้.
 (๔) ประตูกิ่ง “กวาง” ประตูกิ่งสวนง่ แต่ง ด้านใต้,

- (๕) ประตุ “ กังคาว ” ประตุ มหาดเล็ก ด้านใต้.
- (๖) ประตุ “ ชน้า ” ประตุ ถนน ทับทิม ด้านใต้.
- (๗) ประตุ “ เปตาว ” ประตุ หน้า คลอง เม่ง เสง,
- (๘) ประตุ “ ไก่ฟ้า ” ประตุ ถนน ส้มมือ ด้านใต้.
- (๙) ประตุ “ สี่ช้าง ” ประตุ ถนน บ่อย ด้านตะวันตก.
- (๑๐) ประตุ “ นคร้อย ” ประตุ ถนน ส้มมือ ด้านเหนือ.
- (๑๑) ประตุ “ เคา ” ประตุ หน้า คลอง รางเงิน.
- (๑๒) ประตุ “ นกกระเรียน ” ประตุ ถนน พุดตาล ด้านเหนือ.
- (๑๓) ประตุ “ นกคำ ” ประตุ ดับ ถนน มังกร ไร่.
- (๑๔) ประตุ “ กบ ” ประตุ หน้า คลอง ดำนา.
- (๑๕) ประตุ “ มโหรี ” ประตุ ช้าง ใน ด้าน ตะวัน ออก.
- (๑๖) ประตุ “ นกปราย ” ประตุ ถนน เต็ก ด้าน ตะวัน
ออก.
- (๑๗) ประตุ “ พดรบ ” ประตุ ถนน บ่อย ด้าน ตะวัน
ออก.
- (๑๘) ประตุ “ เป็ดเหาะ ” ประตุ ดัก เด็ก ตะวัน ออก
เฉียง เหนือ.
- (๑๙) ประตุ “ ผู้เลี้ยง ” ประตุ ๓ บ้าน นำ พระ ที่ นัง

- (๒๐) ประตุ “ม้าแปด” วิมาน เมฆ.
ประตุ กำแพง ชั้นใน กตาง
ถนน บัว.
- (๒๑) ประตุ “โตโต” ประตุ กำแพง ชั้นใน ถนน
พุดตาล.
- (๒๒) ประตุ “เสือ” ประตุ ถนน มังกร ห้อยม
ด้าย เหนือ.
- (๒๓) ประตุ “หงษ์” ประตุ ถนน หงษ์ ห้อยม
ด้าย เหนือ.
- (๒๔) ประตุ “มังกร” ประตุ ถนน หงษ์ ห้อยมด้าย
ใต้.
- (๒๕) ประตุ “สิงโต” ประตุ ถนน มังกร ห้อยม
ด้าย ใต้.
-

นามพระที่นั่ง นามประตู่ แด่ นามบ่อน

ลำดับตามอักษร

ก

กบ	ประตู่	วัง ส่วน ดุสิต
กมดาศ ประเวศ	ประตู่	พระบรม มหา ราชวัง ชั้นใน
กวาง	ประตู่	วัง ส่วน ดุสิต
กัถยา ประพาศ	ประตู่	พระ ราชวัง บวร ชั้น นอก
กัถยาวดี	ประตู่	พระ บรม มหา ราชวัง ชั้นใน
กายสิทธิ์	บ่อน	ที่เมือง สมุทรปราการ
กิเลน	ประตู่	วัง ส่วน ดุสิต
ไกรสรตั้งดาศ	ประตู่	พระราชวัง บวร ชั้น นอก
ไก่อ้ำ	ประตู่	วัง ส่วน ดุสิต

ข

ขนิม ยิ่งยทอ	บ่อน	รอบ กำแพง บรม มหา ราชวัง
ขนิม เชื้อน เพชร	บ่อน	รอบ กำแพง พระ บรม มหา ราชวัง

เขื่อนขันธุ์

บ่อน รอบ กำแพง พระ ราชวัง บวร

เขื่อนเพชร

บ่อน รอบ กำแพง พระ ราชวัง บวร

ค

คง กระพัน

บ่อน ที่ เมือง สมุทรปราการ

คชกรรม์ ประเวศ

พระ ที่นั่ง ใน พระราชวัง บวร

คังคาว

ประตู ด้ง ส่วน คู่สัต

จ

จตุรมุข

พลับพลา ที่ พระ ราชวังจันทร เกษม

จตุเวท ปรีตพวด

หอ พระปรีต ที่ พระ นคร คีรี เมือง

เพชรบุรี

จักรกรด

บ่อน ที่ เมืองนคร เขื่อน ขันธุ์

จักรกรี มหา ปราสาท

พระ ที่นั่ง ใน พระบรม มหาราชวัง

จักรพรรดิ พิมาณ

พระ ที่นั่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง

จักรพรรดิภิรมย์

พระ ทวาร ใน พระบรม มหา ราชวัง

ชั้นใน

จักรเพชร

บ่อน รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก

จักรมहिมา

ประตู ใน พระ ราชวัง บวร ชั้นใน

๕๗

จันทร์ทิพโยภาศ

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง

จันทร์พิศาด

พระที่นั่ง ที่พระนารายณ์นิเวศ เมือง

ดพบุรี

๙

ชนิ

ประค วัง ส่วน คฤสิต

ชดงคณพิมาน

พระที่นั่ง ที่ท่า ราช วรดิฐ

ไชยชมพล

พระที่นั่ง ตรงหน้า ศาลา ยุกทนาธิการ

ไชยสาตรากร

หอ ที่ พระนารายณ์นิเวศ เมืองดพบุรี

๙

เขียน

ประค วัง ส่วน คฤสิต

๙

คฤสิต สาศคา

ประค พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน

คฤสิตาภิรมย์

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง

คฤสิตดาราม

ประค พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน

คฤสิตมหาปราสาท

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง

คฤสิตสุวรรณภูมิ มหาปราสาท

พระที่นั่ง ที่ พระนารายณ์นิเวศ

เมือง ดพบุรี

ดำรงสวัสดิ์ อนุญวงษ์ พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง

๓

ตระการไพจิตร ประคุด พระราชวัง บวร ชั้นนอก
ตรีเพชร บ่อม ที่เมืองสมุทรปราการ
เต่า ประคุด วังสวนดุสิต

๔

ถาดง ราชกิจ ประคุด พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน

๕

ทรงผนวช พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง
ทักษิณ สังกาศน์ ประคุด พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน
ทับทิมศรี บ่อม รอบกำแพง พระราชวังบวร
ทักษิณนิกร บ่อม รอบกำแพง พระบรมมหา
ราชวัง

ทิพยสถาน เทพยสถิตย์ พระที่นั่ง ที่ท่าราชวรดิฐ
เทพदनัย นันทยากร พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง
เทเวศราชครรได ประคุด พระราชวัง บางปอ
เทเวศราช ดำรงศรี ประคุด พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน
เทเวศราช มเหศวร์ พระทวาร ใน พระที่นั่ง อมรินทร์วินิจฉัย

เทวัญสถิตย	ประตุ พระ ราชวัง บาง ปอิน
เทวาพิทักษ์	ประตุ พระ บรม มหา ราชวัง ชั้นนอก
เทวาภิบาล	พระ ทวาร ตรงหน้า พระที่นั่ง อมรินทร์ วินิจฉัย
เทวาภิรมย์	ประตุ พระ บรม มหา ราชวัง ชั้นนอก
เทเวศร์ รักษา	พระ ทวาร ข้าง พระ ที่นั่ง อมรินทร์ วินิจฉัย
ท่าตาย แรงปรบักษ	บ້อม ที่ เหนือ วัด ไต้มนัก วิหาร

ป

ชครฐบ้องปก	บ້อม ที่ พระ นคร คีรี เมือง เพ็ชรบุรี
ชรรมสังเวช	หอ ใน พระ บรม มหา ราชวัง

น

นก กระเรียน	ประตุ วัง สอนดุสิต
นกค้ำ	ประตุ วัง สอนดุสิต
นกร้อย	ประตุ วัง สอนดุสิต
นงคราญ ประเวศ	ประตุ ที่ พระ ราชวัง บาง ปอิน
นงคราญสโมสร	พระ ที่ นั่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง
นักปราช	ประตุ วัง สอนดุสิต

นาคราช

บ้อม ที่เมืองสมุทรปราการ.

นาฏนาถวิกรมย์

พระตำหนัก ที่พระราชวัง เมืองสมุทร
ปราการ.

นารายณ์ กางกร

บ้อม ที่เมืองสมุทรปราการ.

นารายณ์ปราบศึก

บ้อม ที่เมืองสมุทรปราการ.

นารีจรรวัด

ประตู พระราชวังบวร ชั้นกลาง.

นิพัทธพงษ์ ถาวร วิจิตร

พระที่นั่ง ในพระบรมมหาพระราชวัง.

นิเพชพิทยา

หอ ในพระบรมมหาพระราชวัง.

นิลวัตถา

บ้อม รอบกำแพง พระราชวังบวร.

ป

บวรณาคมนครณีย์

พระที่นั่ง ในพระบรมมหาพระราชวัง.

บรมพิมาน

พระที่นั่ง ในพระบรมมหาพระราชวัง.

บรมราชสถิตย์มโหฬาร

พระที่นั่ง ในพระบรมมหาพระราชวัง.

บวรปริวัตร

พระที่นั่ง ที่พระราชวังบวร

บวรยาตรา

ประตู พระราชวังบวร ชั้นนอก.

บุษมาประพาศ

แก่ง ที่พระราชวังบางปิ่น.

บุษบกมาตา

พระที่นั่ง ในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

ป

ประโคนไชย

บ้อม ที่เมืองสมุทรปราการ.

พระพาศ พิพิธภัณฑ์

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง,

ปราการ

บ້อม ที่ เมือง สมุทรปราการ.

ปราบศัตรูพ่าย

บ້อม ใต้ ตลาด นางตั้ง ตรง หมู่

บ้านญวน ช้าม

ปราโมทย์มไหศวรรย์

พระที่นั่ง ที่ พระนครคีรี เมือง เพ็ชร

บุรี.

ปริตประเวศ

ประตุ พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน.

ปลา

ประตุ วัง สอนตุลิต

บ້อม บัจจามิตร

บ້อม ริม ปากคลองสาน.

บิตบัจฉิก

บ້อม ที่ ปากคลอง ผดุงกรุงเกษม

ข้างใต้.

ปล้ำค่างดึง

บ້อม ที่ เมือง นคร เขื่อน ชนชัย.

เปิดทะเล

ประตุ วัง สอน ตุลิต

ณ

ผดามุต์ครุฑ

บ້อม ใต้ วัด เทพ ศรินทราวาศ หรือ

ริม วัด พลับ ปลาไชย.

ผู้ตั้ง

บ້อม ใต้ ปาก คลอง ตลาด.

ผู้ตั้ง

ประตุ วัง สอนตุลิต.

ผีเสื้อ สมุท

บ້อม ที่ เมือง สมุท ปรากฏ.

เผด็จฉัตร

บ້อม รอบ กำแพง พระบรมมหา
ราชวัง.

แดงไฟฟ้า

บ້อม ที่ เมือง นคร เขื่อน ชนธ์.

พ

พรหมทวาร

ประตู พระ ราชวัง บวร ชั้น นอก.

พรหมภักตร์

ประตู พระ ราชวัง บวร ชั้น ใน.

พรหมเมศร์รังสรรค์

พระ ที่นั่ง ใน พระ ราชวัง บวร.

พรหม ศรีสัตตดิ

ประตู พระ บรม มหา ราชวัง ชั้น ใน.

พรหมโสภา

ประตู พระบรม มหา ราชวัง ชั้น ใน.

พรหมอำนวยคิณป์

บ້อม รอบ กำแพง พระ บรม มหา
ราชวัง.

พระคันธารราษฎร์

หอ ใน วัด พระศรีรัตน ศาสดาราม.

พระจันทร์

บ້อม รอบ กำแพง พระนคร หรือรอบ
กำแพง พระ ราชวัง บวร.

พระจันทร์ พระอาทิตย์

บ້อม ที่ เมือง นคร เขื่อน ชนธ์.

พระจุลจอมเกล้า

บ້อม ที่ เมือง สมุท ปรากฏ.

พระนคร วัด จำลอง

อยู่ ใน วัด พระศรี รัตน ศาสดาราม.

- พระนาค หอ ใน วัด พระศรีรัตนศาสดาราม.
- พระอาทิตย์มณฑล หอ ใน พระบรมมหาราชวัง.
- พระพุทธรูปเศวตฉัตร เป็น มุข ช้าง เหนือ ต่อ พระที่นั่ง
พุทธมณฑลเศวตฉัตร.
- พระพุทธรูปปางค์ ปราสาท เป็น ปราสาท ยอด ปรางค์ องค์ ใหญ่
อยู่ใน วัด พระศรีรัตนศาสดาราม.
- พระพุทธรูปรัตนสถาน เป็น พระอุโบสถ ประดิษฐาน พระ
พุทธรูปบุษยรัตน์ อยู่ ตรง หน้า พระที่นั่ง
พุทธมณฑลเศวตฉัตร.
- พระโพธิญาณพิมาน เป็น รูป มณฑป ประดิษฐาน ปรางค์
องค์เล็ก อยู่ใน วัด พระศรีรัตน
ศาสดาราม.
- พระมณฑป อยู่ หลัง พระพุทธรูปปางค์ ปราสาทใน
วัด พระศรีรัตนศาสดาราม.
- พระมณฑลเศวตฉัตร หอ ใน วัด พระศรีรัตนศาสดาราม
- พระราชมณเฑียร หอ ใน วัด พระศรีรัตนศาสดาราม.
- พระราชมณเฑียร หอ ใน วัด พระศรีรัตนศาสดาราม.
- พระวิหารยอด เป็น ที่ ประดิษฐาน พระนาค อยู่ใน

พระศรีรัตนเจดีย์

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม.

เป็น พระเจดีย์องค์ใหญ่ ใน วัดพระ
ศรีรัตนศาสดาราม.

พระศรีรัตนศาสดาราม

วัด ใน พระบรมมหาราชวัง.

พระสนมนิกร

พระตำหนัก ที่ พระราชวังเมือง
สมุทรปราการ.

พระสังข์

หอ ใน พระบรมมหาราชวัง.

พระสุเมรุ

บ่อน รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก.

พระสุวไลยพิมาน

หอ ใน พระบรมมหาราชวัง.

พระอาทิตย์

บ่อน รอบ กำแพง พระราชวัง บวร
หรือ รอบกำแพง พระนคร ชั้นนอก.

พลรบ

ประตู วัง ส่วน ดุสิต.

พิฆาฏฆ่าศึก

บ่อน ที่ ปากน้ำเมืองสมุทรสงคราม.

พิฆาฏปัจจามิตร

บ่อน ที่ แหวนสิงห์เมืองจันทบุรี.

พิจักรเงษฏา

ประตู พระราชวัง บวร ชั้นนอก.

พิทักษ์บวร

ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นนอก.

พิมานไชยศรี

ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นใน.

พิมานเทเวศร์

ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นนอก.

พิมานเพชรเทเวศร์

พระที่นั่ง ที่พระนครคีรี เมืองเพชรบุรี.

พินาน มงกุฏ

พระที่นั่ง ที่ พระนารายณ์นิเวศ เมือง
ดพบุรี.

พินาน รัตยา

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.

พิศาล ทักษิณ

ประตู พระบรมมหาราชวังชั้นใน.

พิศาลดีมา

บ้อม รอบ กำแพง พระบรมมหา
ราชวังชั้นใน.

พิศาลสุนทร

ประตู พระราชวังบวรชั้นนอก.

พิไสย คัดลักษณ

พระที่นั่ง ที่ พระราชวังจันทร์เกษม.

พุทธมณฑลเศียร

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.

พุทธไสยวรรย

พระที่นั่ง ที่ พระราชวังบวร.

เพชรบุรี

บ้อม รอบ กำแพง พระราชวังบวร.

เพชรบุรพา

บ้อม รอบ กำแพง พระราชวังบวร.

เพชรภูมิไพโรจน์

พระที่นั่ง ที่ พระนครคีรี เมืองเพชร
บุรี.

เพชรหึง

บ้อม ที่ เมืองนครเขื่อนขันธ์.

ไพโรพินาศ

บ้อม ที่ ปากน้ำ เมืองจันทบุรี.

ไพศาล ทักษิณ

พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.

ภ

ภานุมาศ จำรูญ

พระที่นั่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.

ภุมา สุกุณ

บ້อม รอบ กำแพง พระ บรม มหา
ราชวัง.

ภุวดตทักในย

พระที่นั่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.

โภชนดินตาศ

พระที่นั่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.

ม

มกตสถิตย์

ประตู พระราชวัง บวร ชั้น นอก.

มณีนพรัตน์

ประตู พระบรม มหาราชวัง ชั้น นอก.

มณีนพราการ

บ້อม รอบ กำแพง พระ บรม มหา
ราชวัง.

มณีนมรกต

บ້อม รอบ กำแพง พระ ราชวัง บวร.

มหากาฬ

บ້อม รอบ กำแพง พระนคร ชั้น นอก.

มหาไชย

บ້อม รอบ กำแพงพระนคร ชั้น นอก.

มหาปราบ

บ້อม รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก.

มหาโลกราช

ประตู พระ ราชวัง บวร ชั้น กลาง.

มหาชัย

บ້อม รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก.

มหาฤกษ์

บ້อม รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก.

มหาสังหาร	บ้อม ที่เมือง นคร เขื่อนขันธ์.
มหาสังคตโทษ	บ้อม รอบ กำแพง พระบรมมหา ราชวัง.
มหิศอรปราสาท	พระที่นั่ง ในพระบรมมหาราชวัง.
มโหรี	ประตู วัง ล้วน ดุสิต
มังกร	ประตู วัง ล้วน ดุสิต
ม้าแปด	ประตู วัง ล้วน ดุสิต
มุกดาพิศาต	บ้อม รอบ กำแพง พระราชวังบวร.
มุด มณฑิย	พระที่นั่ง ในพระบรมมหาราชวัง.
มุดสถาน บรมอาศน์	พระที่นั่ง ในพระบรมมหา ราชวัง.
	ย
ยาครา สัตว์	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นใน.
ยคนธร	บ้อม รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก
ย้านทยายน	ประตู พระราชวังบวร ชั้นใน.
	ร
รัตนพิศาต	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นนอก.
ราชกรัณยสภา	พระที่นั่ง ในพระบรมมหาราชวัง.
ราชกิจ วินิจฉัย	พระที่นั่ง ที่ท่าราชวรดิฐ.

ราชกิจวิจารณ์	ประค	พระ ราชวงศ์ บาง ปอิน.
ราชธรรมสภา	พระ ที่นั่ง	ที่ พระ นคร คีรี เมือง เพ็ชรบุรี.
ราชปรัตต์วโรไทย	พระ ที่นั่ง	ใน พระบรม มหาราชวงศ์.
ราชสำราญ	ประค	พระ บรมมหา ราชวงศ์ ชั้นใน.
ราชฤดี	พระ ที่นั่ง	ใน พระบรมมหา ราชวงศ์.
ราชฤทธิ รุ่งโรจน์	หอ	ใน พระ บรมมหา ราชวงศ์.
ราชานุราชอาศน์	แก่ง	ใน พระ บรมมหา ราชวงศ์.
ราหุจร	บ้อม	ที่ เมือง นคร เขื่อน ชนร์.
ฤทธิรุดโรมรัน	บ้อม	รอบกำแพง พระ บรมมหา ราชวงศ์.

ด

โตโต	ประค	วัง ส่วน ศุติศ.
เต่าชั้น	ประค	วัง ส่วน ศุติศ

จ

จรรยาเกษมสถานต์	เปน คัก ๒ ชั้น	ตั้ง อยู่ ด้านเหนือพระ ที่นั่ง จโรภาศพิมาน ณพระ ราชวงศ์ บาง ปอิน.
-----------------	----------------	---

วงนาฏจรวดี	ประตู่ พระราชวัง บวร ชั้น ถ่าง.
วงนาฏนาวิเศพย	แก่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.
วงสถาภิรมย์	แก่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.
วงโรภาศพิमान	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บาง ปอื่น.
วงสถันตพิमान	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บวร.
วงยสุขไสยาสน์	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง เมือง สมุท ปราการ.
วงยสุถานอมเรศวร์	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บวร.
วงจิตรบรรจง	ประตู่ พระบรมมหา ราชวัง ชั้น นอก.
วงไชยประสิทธิ์	บ่อน ที่ ปาก คลอง บาง กอกใหญ่.
วงเข็ร โสฎก	บ่อน ใน ปาก อ่าง เมืองสมุท ตำคร.
วงเข็ร ฮาเคน	บ่อน รอบ กำแพง พระราชวัง บวร.
วงวิทยาคม	บ่อน ที่ เมือง นคร เขื่อน ชนธ์.
วงจิตรทัศนาศนา	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บาง ปอื่น.
วงิมานเมฆ	พระที่นั่ง ที่ วัง ส่วน ศุฎิต.
วงิมานรักยา	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง จันทรเกษม.
วงิรบุษย์ บ้องกัน	บ่อน ที่ พระ นคร คีร์ เมือง เพ็ชรบุรี.
วงิรพทกบวิรภักษ์	บ่อน ที่ พระ นคร คีร์ เมืองเพ็ชรบุรี.

วิเศษไชยศรี	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นนอก.
วิสูตรวินิจฉัย	พระที่นั่ง ที่พระนารายณ์นิเวศ เมือง ถพบุรี.
เวชยันตวิเชียร ปราสาท	พระที่นั่ง ที่พระนครคีรี เมืองเพชร บุรี.
เวทวิทยาคม	หอค ใน พระบรม มหา ราชวัง.
เวสต์วรณรักษา	บ่อน ที่พระนครคีรี เมือง เพชรบุรี
เวหาคำรณู	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บาง ปออิน.

ค

ศรีสุทวาร	ประตู พระ บรม มหา ราชวัง ชั้นใน.
ศรีสุนทร	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นใน.
ศักดิ์ไชย	ประตู พระ ราชวัง บวร ชั้น นอก.
ศักดิ์ไชยสิทธิ์	ประตู พระ บรมมหาราชวัง ชั้นนอก.
คีตรุพินาศ	บ่อน ที่เมือง นคร เขื่อนอินทร์.
คีระโมกซ์	พระที่นั่ง ที่ พระ ราชวัง บวร.
คีวาโดย มหา ปราสาท	พระที่นั่ง ใน พระ บรม มหา ราชวัง.
คึกษาสงคราม	โรง ที่พระราชวัง เมืองสมุทรปราการ.

สถาน มณฑลเชียร	ประตู พระราชวัง บวร ชั้นใน
สนามจันทร์	พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.
สนามราชกิจ	ประตู พระบรม มหา ราชวัง ชั้นใน
สภากาชาดราชประยูร	เป็น คอก ๒ ชั้น ตั้ง อยู่ นอก กำแพง พระ ราชวัง บาง ปนิน.
สโมสรวิทยสถาน	แก่ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.
สโมสรเทวราชอุบัติ	พระที่นั่ง ในพระบรม มหา ราชวัง .
สังฆพิหาราย	บ่อน้ำ ที่ เมือง นคร เขื่อน ธานี.
สมุททากนิมุข	พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง เมือง สมุท ปราการ.
สวนรยาภิรมย์	ประตู พระราชวัง บวร ชั้นนอก.
สวนสัตว์โสภณ	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นนอก.
สถานชดชวร	ประตู พระราชวัง บวร ชั้น นอก.
สิ่งผลิตหัตถ์ภัตตรการ	ประตู พระราชวัง บาง ปนิน.
ตัญญูใจฉิ่ง	บ่อน้ำ รอบ กำแพง พระบรม มหา ราชวัง.
ต้นถาวรสถาน	โรง ที่พระราชวังเมืองสมุทปราการ.

ต้นถาวรสถาน

ตั้ง อยู่ ที่ พระ นคร คีรี เมืองเพ็ชรบุรี.

สถิตยบรรพต

บ້อม รอบ กำแพง พระบรมมหา
ราชวัง.

ตำคร ประพาศ์

ประตู ที่ พระ ราชวัง บาง ปอน.

ตำรชัษมัน

ประตู พระ ราชวัง บวร ชั้น นอก.

ตำครากม

หอ ใน พระบรมมหา ราชวัง.

ถึงขรชัษ

บ້อม รอบ กำแพง พระบรมมหา
ราชวัง.

สิงโต

ประตู วัง ส่วน ตุตติก.

สถิตยภิรมย์

พระ ที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง.

สี่แจ

ประตู วัง ส่วน ตุตติก.

สุตายุรยาคร

ประตู พระ ราชวัง บวร ชั้น กลาง.

สุทททีกา

ประตู พระบรมมหา ราชวัง ชั้นนอก.

สุททาสถิภิรมย์

พระ ที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง.

สุททาสถิสรวิทย์

พระ ที่นั่ง ที่ พระนารายณ์นิเวศ เมือง
ทพบุรี.

สุททาสถิสรวิทย์

พระ ที่นั่ง ใน พระบรมมหา ราชวัง.

สุทททณบริบาท

ประตู พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน.

เสด็จร ชรรณปริต

หอ ใน พระบรม มหา ราชวัง.

โสฬศคีตา

บิ๋ม รอบ กำแพง พระ บรม มหา
ราชวัง.

เสื่อ

ประตู วัง ส่วน ดุสิต.

เสื่อทยาน

บิ๋ม รอบ กำแพง พระ นคร ชั้นนอก

เสื่อ ล้อมเตี้ย

บิ๋ม ที่ เมือง สมุท ปราการ.

ตำราภูมิขมาตยา

เก๋ง ใน พระบรม มหา ราชวัง.

ห

หงษ์

ประตู วัง ส่วน ดุสิต.

หอแก้ว

หะ ใน พระบรม มหา ราชวัง.

หักก่าตั้งดัษกร

บิ๋ม ปากคลอง ผดุงกรุง เกษม ข้าง
เหนือ.

หมุดทอง

บิ๋ม รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก.

เหมมณเฑียรเทเวธราช

เป็น ปรากฏ คีตาเด็ก ตั้ง อยู่ นอก
กำแพง พระ ราชวัง บาง ปิน.

อ

อนงค์ ในจรจรัล

ประตู ที่ พระ ราชวัง บาง ปิน.

อนงค์ ในสวามุรณย์	พระที่นั่ง ที่ท่าราชวรดิฐ.
อนงคารักษ์	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นนอก.
อนงคัลลดา	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นใน.
อนันตศิรี	บ่อน รอบกำแพง พระบรมมหา ราชวัง ชั้นใน.
อนันตโสภณ	ประตู พระราชวัง บวร ชั้นนอก.
อนันตสมาม	พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.
อนันตวิจิตร	พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.
อมรพิณามณี	พระที่นั่ง ใน พระบรมมหาราชวัง.
อมเรศวรดิฐ	ประตู พระบรมมหาราชวัง ชั้นใน.
อมรเวศวรรดิฐ	ประตู พระราชวัง บาง ปืน.
อดังการ โอฬาร	ประตู พระราชวัง บวร ชั้นกลาง.
อักษรดำตราคม	หอ ที่พระนารายณ์นิเวศ เมือง. เทพบุรี.
อัมพรสถาน	พระที่นั่ง ที่วัง ส่วนดุสิต.
อาภรณ์พิโมกษ์มหาปราสาท	พระที่นั่ง ในพระบรมมหาราชวัง.
อินทรวงศ์วรค	บ่อน รอบกำแพง พระบรมมหา ราชวัง

อินทรีอันวยศร์

บ้อม รอบ กำแพง พระบรมมหา
ราชวัง.

อิศราวินิจฉัย

พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บวร.

อิศเรศร์ ราชานุสร

พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บวร.

อิสินทร

บ้อม รอบ กำแพง พระนคร ชั้นนอก.

อุดมสุดาศักดิ์

ประตู พระบรมมหาราชวังชั้นนอก.

อุดรสิงห์รักษ

ประตู พระบรมมหาราชวังชั้นใน.

อุทยานภูมิเสถียร

พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บาง ปิน.

โอภาศพิมาน

ประตู พระราชวัง บวร ชั้นกลาง.

โอราสنان

ประตู พระราชวัง บวร ชั้นนอก.

โอสอรรย์ทิพยอาศน์

พระที่นั่ง ที่ พระราชวัง บาง ปิน.

อำไพพิมพ์

ประตู พระราชวัง บวร ชั้นนอก.

๖๐๘๒

๕๖๓๖

